

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
Rotel 060205

DOM
2012-11-30
Stockholm

Mål nr
P 78-12

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Växjö tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2011-12-14 i mål nr P 3189-11, se bilaga

KLAGANDE

1. Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden i Eslövs kommun
241 80 Eslöv

2. AM A

3. F A

4. M A

5. P G

6. C B

7. B E H

8. B B

9. J H

10. A F

11. B J

12. G J

13. AL N

14. A N

15. M A

Ombud för 2-14: M A

MOTPART

Svenska Vindbolaget AB, 556759-9013
Box 253
291 23 Kristianstad

Dok.Id 1035782

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 2290 103 17 Stockholm	Birger Jarls Torg 16	08-561 670 00 08-561 675 50 E-post: svea.avd6@dom.se www.svea.se	08-561 675 59	måndag – fredag 09:00-15:00

Ombud: PA B och F J

SAKEN

Bygglov för vindkraftverk på fastigheten X i Eslövs kommun

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

Mark- och miljööverdomstolen upphäver mark- och miljödomstolens dom och fastställer Miljö- och samhällsbyggnadsnämndens i Eslövs kommun beslut den 16 februari 2011, dnr Bygg.2010.0222, § 31, att avslå ansökan om bygglov för två vindkraftverk på fastigheten X i Eslövs kommun.

YRKANDEN M.M. I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden i Eslövs kommun (nämnden) har, som det får förstås, yrkat att mark- och miljödomstolens dom ska upphävas.

M A m.fl. har, som det får förstås, yrkat att mark- och miljödomstolens dom ska upphävas.

Svenska Vindbolaget AB (Vindbolaget) har bestritt bifall till överklagandena.

UTVECKLING AV TALAN M.M. I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

Parterna har vidhållit vad som tidigare anförts med bl.a. följande tillägg.

Nämnden

Ett beslut kan inte grunda sig på en plan som är under utarbetande. Det tematiska tillägget gällande vindkraft är inte antaget och därmed inte gällande. Under utställningsskedet har det inkommit många synpunkter som ger anledning till att omvärdera om det faktiskt är möjligt med vindkraftsutbyggnad inom en del områden. Den översiktsplan som är gällande när ärendet påbörjas ska gälla under hela ärendet. Översiktsplanen anger att ett avstånd om 3-5 km mellan vindkraftsgrupper ska hållas och antalet verk per grupp bör vara 3-5 stycken. Dessa krav uppfylls inte då avståndet till andra grupper på var sin sida om ansökta verk är ca 1,5 km och antalet verk i ansökt grupp endast är två. Detta strider mot översiktsplanen. En enskild granskning med hänsyn till verkens placering, höjd och omgivning har tydligt beaktats. Sammantaget har lokalisering och placering enligt ansökan bedömts som tveksam enligt 8 kap. 12 § plan- och bygglagen (1987:10), ÄPBL, varför bygglov inte beviljats. Kävlinge kommuns yttrande över ansökan och en mängd yttranden från sakägare i området har tolkats som att det är stor efterfrågan på mark varför vindkraft bör behandlas genom detaljplane- eller tillståndprocess enligt 5 kap. 1 § andra stycket ÄPBL.

M A m.fl.

Ett beslut kan inte grunda sig på en plan som är under arbete. Det tematiska tillägget gällande vindkraft är inte antaget och kan därmed inte gälla. Djurlivet som finns i området kommer att påverkas. För att hela habitat av olika djurarter inte ska försvinna måste det skapas öar med förutsättningar för ett rikt naturliv mellan vindkraftsetableringarna. Direktivet om 3 000 – 5 000 m mellan vindkraftsgrupper, vilket nu gällande översiktsplan anger, måste beaktas. Deras fastigheter kommer att bli omringade av vindkraftverk och påverkade av buller och skuggor. En ny vindkraftsetablering kommer klart att överskrida Naturvårdsverkets gällande riktvärde vad gäller bullernivå och skuggtider. Gränsvärdet för buller på 40 dB(A) överskrids vid i vart fall fyra bostadshus. Det är därför uppenbart att placeringen av de föreslagna verken är olämplig.

Vindbolaget

Kravet på att det ska vara minst 3 000 - 5 000 m mellan de olika grupperna är inte ett bindande krav och hör inte hemma i en översiktsplan utan i områdesbestämmelser eller i en detaljplan. Nämndens prövning inskränker sig till en bedömning som i allt väsentligt baseras på översiktsplanen. Detta är oförenligt med bestämmelserna i 8 kap. 12 § ÄPBL. Målet ska därmed återförvisas till nämnden för fortsatt prövning. Bolaget har åtagit sig att tillse att verksamheten inte kommer att överskrida gällande riktvärde 40 dB(A) utomhus vid bostäder. Bolaget har också åtagit sig att vidta skuggbegränsningsåtgärder. Samtliga förutsättningar för det sökta bygglovet är uppfyllda. Den ansökta lokaliseringen av vindkraft är lämplig, både enligt de förutsättningar som uppställs i ÄPBL och den avvägning som ska göras utifrån miljöbalkens bestämmelser.

Mark- och miljööverdomstolen har hållit syn på fastigheterna X och Y.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

Tillämpliga bestämmelser framgår av länsstyrelsens beslut.

Enligt 4 kap. 12 § ÄPBL gäller ett beslut att anta en översiktsplan först sedan beslutet vunnit laga kraft. I Eslövs kommun pågår arbetet med ett tematiskt tillägg till översiktsplan gällande vindkraft som under hösten 2011 varit utställt för granskning. Något beslut om antagande har inte fattats och detta tillägg till översiktsplanen gäller därför inte. Ett långt gånget arbete med en ny översiktsplan eller ett tillägg till denna kan emellertid påverka aktualiteten i gällande översiktsplan. Mot bakgrund av att kommunen avser att omarbete det utställda planförslaget anser Mark- och miljööverdomstolen att det pågående arbetet med tillägg avseende vindkraft endast i begränsad omfattning påverkar aktualiteten i gällande översiktsplan. Mark- och miljööverdomstolen finner att det varit rätt av nämnden att vid sin prövning använda riktlinjerna i gällande översiktsplan för Eslövs kommun, ÖP 2001, som utgångspunkt för sin bedömning.

En aktuell och välunderbyggd översiktsplan har stor betydelse för bedömningen av vad som kan anses vara en lämplig plats för en tillståndspliktig verksamhet (se bl.a. MÖD 2005:66). I översiktsplanen för Eslövs kommun har det aktuella området ansetts som lämpligt för lokalisering av vindkraft. I riktlinjerna anges att vindkraftverken ska samlas i grupper om 3-5 verk samt att ett minsta avstånd om 3 000 – 5 000 m ska finnas mellan de olika grupperna av vindkraftverk.

Nämnden har gjort en prövning utifrån 8 kap. 12 § ÄPBL och funnit att kraven i 2 kap. och 3 kap. ÄPBL inte kan anses vara uppfyllda. Av beslutet framgår vidare att nämnden vid en avvägning bedömt att det enskilda intresset att uppföra ett vindkraftverk får stå tillbaka. Mark- och miljööverdomstolen anser att nämnden haft tillräckliga skäl för att avslå ansökan med hänsyn till kraven i 2 kap. och 3 kap. ÄPBL. De iakttagelser som Mark- och miljööverdomstolen gjort vid synen ger ytterligare stöd för att den aktuella platsen är olämplig för etablering av vindkraftverk med hänsyn till bl.a. olägenheter för de kringboende.

Mark- och miljööverdomstolen finner således att nämndens beslut att avslå ansökan om bygglov för vindkraftverk på fastigheten X är riktigt. Mark- och miljödomstolens dom ska därför upphävas och nämndens beslut fastställas.

Domen får enligt 5 kap. 5 § lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar inte överklagas.

I avgörandet har deltagit hovrättsrådet Henrik Löv, tekniska rådet Carl-Gustaf Hagander, hovrättsrådet Margaretha Gistorp, referent, samt tf. hovrättsassessorn Hanna Granberger. Avgörandet är enhälligt.

Föredragande har varit Åsa Talvik.

VÄXJÖ TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2011-12-14
meddelad i
Växjö

Mål nr P 3189-11

KLAGANDE

Svenska Vindbolaget AB, 556759-9013
Box 253
291 23 Kristianstad

Ombud: PA B

MOTPART

Eslövs kommun
Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden
241 80 Eslöv

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsen i Skåne läns beslut 2011-06-30 i ärende nr 403-4301-11, se bilaga 1

SAKEN

Bygglov för vindkraftverk på fastigheten X, Eslövs kommun

DOMSLUT

Med ändring av det överklagade beslutet upphäver mark- och miljödomstolen Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden i Eslövs kommuns beslut av den 16 februari 2011, § 11, och visar målet åter till nämnden för fortsatt handläggning.

Dok.Id 197233

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 81 351 03 Växjö	Kungsgatan 8	0470-560 100 E-post: MMD.vaxjo@dom.se	0470-560 125	måndag – fredag 08:00-12:00 13:00-16:30

YRKANDEN M.M.

Svenska Vindbolaget AB, fortsättningsvis Vindbolaget, har yrkat att mark- och miljödomstolen med ändring av Samhällsbyggnadsnämnden i Eslöv kommuns beslut av den 16 februari 2011, § 31 beviljar bygglov på fastigheten X i enlighet med bolagets bygglovansökan.

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden i Eslövs kommun, fortsättningsvis Nämnden, har som det får förstås, motsatt sig bifall till Vindbolagets överklagande.

Vindbolaget har till stöd för sin talan bland annat anfört följande. Det förhållandet att kommunen har utpekat i målet aktuellt område som lämpligt för etablering av vindkraft innebär att kommunen funnit att etablering av vindkraft inom området uppfyller kraven enligt 2 kapitlet plan- och bygglagen (1987:10), fortsättningsvis ÄPBL. Sökt bygglov uppfyller således kraven enligt 2 kapitlet ÄPBL. De krav som är relevanta i 2 kapitlet ÄPBL tar sikte på ändamål som aktuellt område är mest lämpat för.

Kommunen har vid bygglovprövningen lagt för stor vikt vid uppgifterna i översiktsplanen om vindkraftsgruppers avstånd till varandra och antal verk per grupp, utan att ha bedömt vindkraftverkens faktiska påverkan på omgivningen i det enskilda fallet. I varje bygglovsärende måste det göras en lämplighetsanalys av placeringen utifrån de faktiska omständigheterna i det enskilda fallet. Så har inte skett i det nu aktuella fallet.

I det nu aktuella fallet har inte framkommit att det råder stor efterfrågan på mark i området och bygglov kan därför inte nekas på grund av detaljplanekravet.

DOMSKÄL

Enligt den antagna översiktsplanen för Eslövs kommun är det i målet aktuella området utpekat som lämpligt område för vindkraftverk. I planen har dock angivits vissa riktlinjer för lokaliseringen. En sådan riktlinje är att verken ska samlas i grupper om tre till fem stycken, samt att det mellan grupperna ska vara ett minsta avstånd om 3000 till 5000 meter.

För närvarande pågår ett arbete i Eslövs kommun med att ta fram ett tillägg till översiktsplanen gällande vindkraft. Förslaget har varit ute på samråd och är nu utställt för ytterligare synpunkter. I det utställda förslaget är området i anslutning till de båda vindkraftverken utpekade som ett lämpligt område för vindkraft. Det är osäkert om båda verken ingår i det angivna området eller om ett av dem ligger utanför. I texten till det utpekade området anges att området kan inrymma ett till två nya verk.

En översiktsplan är ett underlag som ska utgöra en vägledning vid prövningen av om ett visst markområde är lämpligt för en viss typ av markanvändning. Det är dock inte ett planinstrument inom vars ram det kan ges bindande regleringar exempelvis beträffande sådant som placering och utformning av enskilda byggnader och anläggningar. För den typen av bindande föreskrifter krävs antingen områdesbestämmelser eller bestämmelser fastställda i en detaljplan. Vid prövningen av ansökningar om bygglov för åtgärder utanför områden som omfattas av detaljplan ska det göras en individuell bedömning i varje enskilt fall huruvida ansökan uppfyller kraven enligt 2 och 3 kapitlet ÄPBL. Detta följer av 8 kap 12 § ÄPBL. En sådan individuell prövning innebär att Nämnden till exempel ska ingående pröva om det utifrån de invändningar som framförts från de kringboende angående omgivningspåverkan och det underlag som Vindbolaget inlämnat föreligger förutsättningar för att avslå eller bevilja bolagets ansökan om bygglov. Nämnden har i allt väsentligt motiverat avslaget med hänvisning till att Vindbolagets ansökan om bygglov inte överensstämmer med de riktlinjer som föreligger i översiktsplanen beträffande storlek på grupper av vindkraftverk och avstånden mellan dessa. Mark- och miljödomstolen menar därför att någon sådan individuell prövning som följer av 8 kap 12 § ÄPBL inte gjorts från Nämndens sida. Domstolen kan även konstatera att Nämnden i det utställda förslaget till tillägg till gällande översiktsplan för Eslövs kommun gällande vindkraft ansett att området kan inrymma ett till två vindkraftverk. Riktlinjer som avser antal verk i en grupp liksom avståndet mellan grupper finns heller inte längre med i förslaget till tillägg.

I fråga om vindkraftverk som omfattas av kravet på bygglov enligt 8 kap 2 § första stycket 6 ÄPBL ska en prövning av markens lämplighet för vindkraftverk ske ge-

nom detaljplan endast om verken avses uppföras inom ett område där det råder stor efterfrågan på mark för bebyggelse eller andra anläggningar. Denna reglering innebär att kravet på detaljplan är begränsat till de situationer då vindkraftverk ska uppföras inom ett område där det råder stor efterfrågan på mark för byggnader eller andra anläggningar. I det nu aktuella målet har framkommit att en ägare till en grannfastighet motsatt sig bygglov för ett av vindkraftverken. Ägaren till grannfastigheten har motiverat sitt ställningstagande med att Vindbolagets etablering av vindkraftverk skulle begränsa möjligheterna att etablera vindkraftverk på grannfastigheten. Denna invändning från ägaren till grannfastigheten har, såvitt domstolen kan bedöma, av Nämnden lagts till grund för att anse att det råder stor efterfrågan på mark för byggnader och anläggningar i området. Enbart den omständigheten, att en enstaka markägare hävdar ett konkurrerande markintresse, är inte tillräckligt för att kunna anse att det i nu aktuellt mål enligt 5 kap 1 § andra stycket ÄPBL råder en stor efterfrågan på mark för byggnader och anläggningar i området. Det krävs enligt mark- och miljödomstolens bedömning i det nu aktuella fallet en mer ingående utredning och prövning från Nämndens sida, där denna med beaktande av översiktplan och andra planeringsunderlag tar ställning till om det med anledning av invändningen från ägaren till grannfastigheten kan antas råda stor efterfrågan på mark för byggnader eller anläggningar i området.

Sammanfattningsvis finner mark- och miljödomstolen att det inte skett en individuell prövning av Vindbolagets bygglovansökan i enlighet med de krav som följer av 8 kap. 12 § ÄPBL och att det heller inte är visat att det föreligger ett krav på upprättande av detaljplan enligt 5 kap 1 § andra stycket ÄPBL. Länsstyrelsens och Nämndens beslut ska därför upphävas och målet ska visas åter till Nämnden för fortsatt handläggning.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (DV 427)

Överklagande senast den 4 januari 2012.

Jonny Boo

Lars Fransson

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Jonny Boo, ordförande, och tekniska rådet Lars Fransson. Föredragande har varit beredningsjuristen Lars Svensson.